

ПІДСЕКЦІЯ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

NATIONAL REVIVAL: PROSPECTS FOR UKRAINE, BELARUS AND MOLDOVA

О.Гарань, А.Шевчук (кафедра політології НаУКМА)

Presidents in Ukraine, Belarus, and Moldova belong to former communist nomenklatura, and they struggle for more power. They have to balance their ethnic and foreign policies if they are to survive as the leaders of the whole nation. In all the three countries the national-democrats have a chance to come to power only in alliance with centrists (and under their dominant role). The process of national revival would be long and gradual (especially in Belarus).

It is necessary to guarantee the rights of minorities and to show them advantages of being loyal to the new states, respectful to culture of dominant ethnos and official language. (One positive example: new TV studio, which bought with the help of German company prime time on the first Ukrainian channel, shows foreign films of high quality which are dubbed in Ukrainian. And it is more effective than pure slogans or forceful methods to learn Ukrainian). It is important to forge new identities based on territorial, not ethnic, patriotism, to find common historical and cultural symbols for representatives of different regions.

At the same time, one should be very careful about territorial autonomies and proposals for federalisation (in case of Ukraine) or confederation (in case of Moldova). Recognition of existing borders by Russia is important for securing the rights of Russians in Ukraine and Moldova, and is a prerequisite for solving the problem of the Black Sea fleet. (Romanian recognition of borders with Ukraine and Moldova could become Western pre-condition for Romanian access to NATO and EU). The Russian side could stop talking about violations of the rights of 25 mln Russians (this figure could be reduced at least by half, as there is no threat to the rights of Russians and their culture in Ukraine and

Belarus). Dialogue of scholars and politicians (f.i., creation of Ukrainian-Russian Consultative Council analogous to already existed Ukrainian-American Council), promoting in Russia the knowledge of the histories of Ukraine and other CIS countries is an important background for the dialogue at the official level. Russian politicians are to decide what is the main threat to Russia: loss of the empire or inner ethnic and economic problems? And the West could advertise "success stories" (nuclear disarmament, Ukrainian policy towards national minorities), and find better term than "nationalist" in describing state-building process in new countries.

ПОЗИЦІЯ УКРАЇНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ НАТО

О. Дергачов, Р. Павленко (кафедра політології НаУКМА)

Після розпаду східного табору і СРСР для країн Східно-Центральної Європи постало питання про обрання нової стратегії безпеки. За умов, коли в Європі існує єдина, а все ж дієва така система - НАТО - це питання пов'язується із вступом цих країн до неї. Для України також існує нав'язувана Москвою альтернатива - Ташкентська угода.

Західні сусіди України, виходячи з власних національних інтересів, зробили однозначний вибір на користь НАТО. Основними аргументами на користь такого рішення є заповнення "вакууму безпеки", реінтеграція в Європу, гарантії демократії.

Україна в силу свого геополітичного становища і внутрішніх проблем (відсутності загальної згоди щодо стратегії розвитку, наявності проімперських настроїв) досі не висловила чіткої позиції щодо розширення НАТО. На сьогодні політика України має виходити з неприпустимості нового розподілу Європи, перетворення України на "буферну державу". На період внутрішньої невизначеності оптимальною лишається політика позаблоковості, з побудовою стосунків з НАТО на основі спеціальної угоди (на кшталт подібної угоди між НАТО і Росією). Такий шлях видається на даний момент найбільш реальним і перспективним, бо одночасно конкретизує участь України в струк-